

A. Fröhlich a F. Švestka:

Nynější stav sedlecké halofytní rezervace u Mikulova.

Poblíž Sedlece u Mikulova na jižní Moravě je největší moravský rybník zvaný Nesyt, který byl založen na místě dřívějších bažin. Plocha vodní hladiny měří ca 370 ha, největší jeho hloubka dosahuje 4—5 m, je 3,5 km dlouhý, největší šířka je 1,5 km. Jméno Nesyt označuje měnlivost vodní plochy, někdy menší, jindy větší, jako by nebyl nikdy syt. Voda obsahuje jisté množství solí.

Toto území bylo asi částí moře, které sem zasahovalo v mladších třetihorách a zanechalo zde usazeniny s řadou solí, zejména síranů. Půda obsahuje takové množství solí, že za suchého léta v parném období vykvétají v podobě bílého povlaku, zdaleka viditelného. Je štěstím, že někdejší pokusy o využití solné půdy k hospodářským účelům byly marné, takže nedošlo k vážnějšímu poškození slanomilné vegetace. Obdělání půdy prospělo halofytům, ale zasetym plodinám se zde nedařilo. Dnes je rybník s okolím rezervací slanomilných rostlin. Je třeba zdůraznit, že na občas obnažených plochách rybníka dochází pasením a sečením k rušivým zásahům do přirozených rostlinných společenstev a také k rozšiřování plevelů. Omezení těchto zásahů je důležitým úkolem činitelů ochrany přírody.

Toto památné území pozorovali nebo dosud pozorují někteří botanikové. Uvedeme alespoň několik jmen: O b o r n y, L a u s, P o d p ě r a, P i c b a u e r, S u z a, Š m a r d a, Z i m m e r m a n n. K nim se druží i autoři tohoto článku.

Zatím uveřejňujeme jen přehled slanomilných rostlin u rybníka, seznam ostatních rostlin odtud a ze sousedství (i blízké obce). Jména většiny rostlinných druhů a subspecií jsou uvedena podle D o s t á l a 1954, kříženci podle D o s t á l a 1950 a proto u nich autory vynecháváme. Halofyty dělíme na obligátní a fakultativní. Jejich lokality jsou zakresleny na mapce (čísla označují pořadí v následujícím seznamu).

Přehled obligátních halofytů:

1. *Salicornia herbacea*
2. *Aster tripolium* ssp. *pannonicus*
3. *Samolus valerandi*
4. *Suaeda maritima*
5. *Taraxacum bessarabicum*
6. *Bupleurum tenuissimum*
7. *Crypsis aculeata*
8. *Scorzonera parviflora*
9. *Plantago maritima* var. *dentata* (R o t h)
K o c h
10. *Carex hordeistichos*
11. *C. secalina*
12. *Spergularia salina*
13. *S. marginata*
14. *Atriplex hastata* var. *salina* Č e l.

Přehled významnějších fakultativních halofytů:

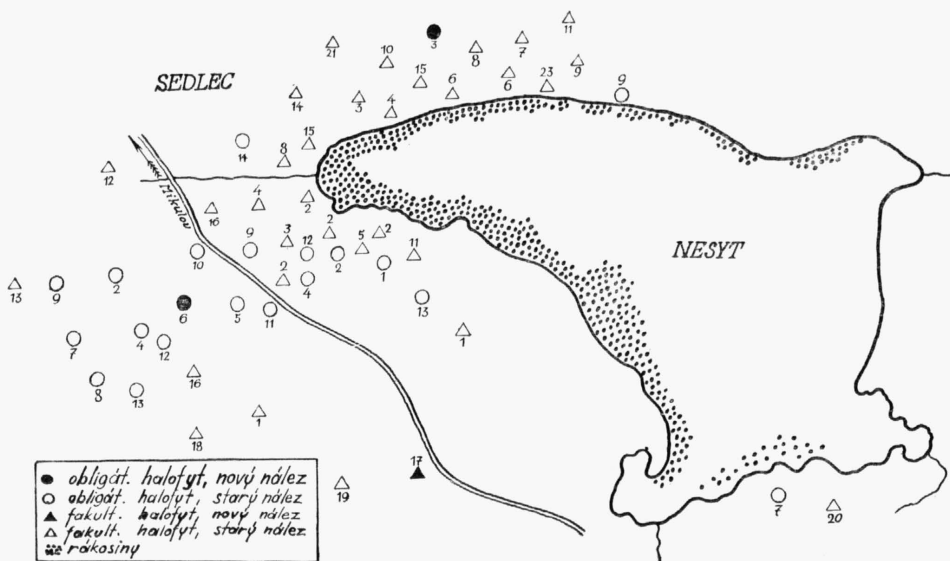
1. *Centaurium pulchellum*
2. *Schoenoplectus tabernaemontani*
3. *Bolboschoenus maritimus*
4. *Rumex stenophyllus*
5. *Triglochin palustre*
6. *Rumex maritimus*
7. *R. glomeratus*
8. *R. conglomeratus* × *maritimus*
9. *R. limosus* (autoři článku nepovažují tento druh za křížence *R. conglomeratus* × *maritimus*, nýbrž za druh, který nemá bastardní původ)
10. *Melilotus dentatus*
11. *Lotus corniculatus* ssp. *tenuifolius*

12. *Althaea officinalis*
13. *Xanthium spinosum*
14. *X. strumarium*
15. *Carex distans*
16. *Kickxia elatine*
17. *Hibiscus trionum*

18. *Coronopus squamatus*
19. *Blysmus compressus*
20. *Eleocharis acicularis*
21. *Malva sylvestris* (M. neglecta × pusilla, Pyl a semena byly u křížence vyvinuty dosti dobře.)

Seznam ostatních rostlin:

Achillea collina, *A. millefolium*, *Acorus calamus*, *Agrostis stolonifera*,
Ajuga chamaepitys, *Alisma plantago-aquatica*, *Allium angulosum*, *Alopecurus*
geniculatus, *A. pratensis*, *Amarantus albus*, *A. angustifolius*, *A. hybridus*,
A. lividus, *A. retroflexus*, *Anagallis arvensis*, *A. femina*, *Angelica silvestris*,
Anthriscus scandicina, *A. silvestris*, *Anthemis austriaca*, *Arctium tomentosum*,
Artemisia absinthium, *Aster salignus*, *Astragalus cicer*, *Atriplex nitens*, *A. ob-*

longifolia, *A. patula*, *A. rosea*, *A. tatarica*, *Balclingera arundinacea*, *Berteroa incana*, *Berula erecta*, *Bidens cernuus*, *B. tripartitus*, *Butomus umbellatus*, *Calystegia sepium*, *Camelina sativa*, *Cannabis sativa*, *Cardaria draba*, *Carduus acanthoides*, *Carex acutiformis*, *C. davalliana*, *C. disticha*, *C. flacca*, *C. fusca*, *C. hirta*, *C. panicea*, *C. riparia*, *C. vesicaria*, *C. vulpina*, *Catabrosa aquatica*, *Centaurea jacea* ssp. *angustifolia* var. *pannonica* (Heuff.) Hay., *Cerastium anomalum*, *C. arvense*, *C. vulgare*, *Chenopodium album*, *Ch. ficifolium*, *Ch. glaucum*, *Ch. hybridum*, *Ch. murale*, *Ch. rubrum*, *Ch. strictum*, *Ch. urbicum*, *Ch. vulvaria*, *Cichorium intybus*, *Cirsium arvense* f. *spinosissimum* Scop., *C. canum*, *C. oleraceum*, *C. vulgare* ssp. *lanceolatum*, *Conium maculatum*, *Crepis biennis*, *C. foetida* ssp. *rhoeadifolia*, *Cuscuta australis* var. *cesatiana* (Bert.) Fiori et Pad., *Cynodon dactylon*, *Cyperus fuscus*, *Dactylis glomerata*, *Datura stramonium*, *Deschampsia caespitosa*, *Diplotaxis muralis*, *D. tenuifolia*, *Dipsacus silvester*, *Echinochloa crus galli* f. *oryzoides* Fritsch, *Epilobium hirsutum*,

E. parviflorum, *E. tetragonum* ssp. *adnatum*, *Eriophorum angustifolium*, *E. latifolium*, *Euphorbia platyphyllos*, *Falcaria vulgaris*, *Festuca arundinacea*, *Galega officinalis*, *Galeopsis tetrahit*, *Galium boreale*, *G. mollugo*, *G. palustre*, *G. verum*, *Geranium pratense*, *G. pusillum*, *G. pyrenaicum*, *Glechoma hederacea*, *Glyceria aquatica*, *G. fluitans*, *Gnaphalium uliginosum*, *Gypsophila muralis*, *Heleocharis palustris*, *Heracleum sphondylium*, *Hieracium pilosella*, *Hippuris vulgaris*, *Holosteum umbellatum*, *Hyoscyamus niger*, *Hypericum perforatum*, *H. tetrapterum*, *Inula britannica*, *Iris pseudacorus*, *Juncus articulatus*, *J. bufonius*, *J. compressus*, *J. inflexus*, *J. sphaerocarpus*, *Kickxia spuria*, *Knautia arvensis*, *Lathyrus pratensis*, *Lemna gibba*, *L. minor*, *Leonurus cardiaca*, *Listera ovata*, *Limosella aquatica*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia nummularia*, *L. vulgaris*, *Lythrum hyssopifolium*, *L. salicaria*, *Malachium aquaticum*, *Marrubium peregrinum*, *M. vulgare*, *Matricaria chamomilla*, *Medicago falcata*, *M. lupulina*, *M. varia*, *Melandryum album*, *Melilotus albus*, *M. officinalis*, *Mentha aquatica*, *M. arvensis*, *M. longifolia*, *M. mollissima* B o r k h., *M. verticillata*, *Molinia coerulea*, *Myosotis palustris*, *Nasturtium officinale*, *Odontites rubra*, *Oenanthe aquatica*, *Ononis spinosa*, *Onopordon acanthium*, *Orchis palustris*, *O. strictifolia*, *Pastinaca sativa* ssp. *eusativa*, *Phragmites communis*, *Plantago lanceolata*, *P. major*, *Poa pratensis*, *P. trivialis*, *Polygonum amphibium* var. *terrestre* L e y s s., *P. mite*, *P. lapathifolium* ssp. *tomentosum*, *Potamogeton pectinatus*, *Potentilla anserina*, *P. argentea*, *P. reptans*, *P. supina*, *Puccinellia distans*, *Pulicaria dysenterica*, *P. vulgaris*, *Ranunculus acer*, *R. flaccidus* P e r s. var. *Rionii* L a g g. (H e g i III, p. 584), *R. repens*, *R. sardous*, *R. scleratus*, *Reseda luteola*, *Rorippa amphibia*, *R. armoracioides*, *R. barbaraeoides*, *R. silvestris*, *Rosa rubiginosa* f. *comosella* (D é s. et O z.) R o b. K e l l., *Rubus caesius*, *Rumex acetosa*, *R. crispus*, *R. obtusifolius*, *Salix alba*, *S. fragilis*, *S. purpurea*, *Salsola kali*, *Salvia nemorosa*, *S. pratensis*, *S. verticillata*, *Sclerochloa dura*, *Scrophularia umbrosa*, *Scutellaria galericulata*, *Senecio erraticus*, *Serratula tinctoria*, *Silaum silaus*, *Silene nemoralis*, *Sium latifolium*, *Sonchus arvensis* (též var. *levipes* K o c h), *Stachys palustris*, *Tetragonolobus maritimus*, *Teucrium scordium*, *Torilis arvensis*, *Tragopogon dubius*, *T. orientalis*, *Trifolium fragiferum*, *T. hybridum*, *T. pratense*, *T. repens*, *Tripleurospermum maritimum*, *Typha angustifolia*, *Valeriana dioica*, *Verbascum blattaria*, *V. phlomoides*, *Verbena officinalis*, *Veronica anagallis-aquatica*, *V. chamaedrys*, *Vicia villosa*, *V. sepium*.

Po poklesu nebo zvýšení vodní hladiny se vegetace značně mění. *Hippuris vulgaris* za suchého období zarůstá vlhké pobřeží k Sedleci v celých plochách. V množství se vyskytuje též *Samolus valerandi* a druhy rodu *Rumex*. Na jaře barví větší plochy žlutě *Lotus tenuifolius*, bíle *Cerastium anomalum*, na podzim modře *Aster tripolium*.

Souhrn

Autoři uvádějí v článku přehled obligátních i fakultativních halofytů na solné půdě u rybníka Nesytu (okres Mikulov) na jižní Moravě. Vypočítávají též druhy, které rostou v blízkém sousedství. Jména většiny rostlinných druhů a subspecií jsou uvedena podle D o s t á l a 1954, kříženci podle D o s t á l a 1950, a proto u nich autoři vynecháváme.

Adresa autorů:
Dr. Ant. Fröhlich, Frant. Švestka,
Mikulov na Moravě

- Beck, G.: Flora von Nieder-Österreich. — Wien 1890-93.
- Dostál, J.: Květena ČSR. — Praha 1950.
- Dostál, J.: Klíč k úplné květeně ČSR. — Praha 1954.
- Fröhlich, A.: Über das Vorkommen einiger Pflanzen in S-Mähren. — Verh. nat. Ver. Brünn, 64 : 32—33, 1933.
- Fröhlich, A.: Über das Vorkommen einiger Pflanzen in S-Mähren II. — Verh. nat. Ver. Brünn, 66 : 1—4, 1935.
- Fröhlich, A.: Pflanzenfunde im grossen östlichen Thayabogen. — Verh. nat. Ver. Brünn, 71 : 28—55, 1940.
- Fröhlich, A.: Pflanzenbeobachtungen im früheren Grenzgebiet südlich von Nikolsburg. — Verh. nat. Ver. Brünn, 74 : 70—93, 1943.
- Hegi, G.: Illustrierte Flora von Mitteleuropa I—VII. — München 1908—1931.
- Laus, H.: Halophytenvegetation des südlichen Mährens und ihre Beziehungen zur Flora der Nachbargebiete. — Mitt. d. Komm. Durchf. Mähr., bot. Abt. 3, Brünn 1907.
- Švestka, F.: Slanistě rostliny na Znojemsku. — Příroda 39 : 66, 139, 1947.

Protože byl dokončen rukopis prvního svazku „FLORY ČSR“, řady mykologicko-lichenologické, obsahující zpracování československých hub břichatkovitých — *Gasteromycetes*, žádá Hlavní redakční rada „Flory ČSR“ všechny československé badatele, aby až do doby vyjití tohoto svazku neuveřejňovali práce o houbách břichatkovitých — *Gasteromycetes*. Zároveň obrací se s prosbou na redakce časopisů, aby takové práce v udané době nepřijímaly k otištění.
